

Rezumat general

Situația îngrijirii la domiciliu în sistem 24/ 24

În prezent, multe persoane în vârstă, vulnerabile, care locuiesc la domiciliu, sunt îngrijite de îngrijitori personali - așa-numiții îngrijitori în sistem 24/ 24. În Austria, peste cinci procente din toți beneficiarii subvențiilor de îngrijire folosesc deja îngrijirea 24/ 24, în vreme ce în această țară lucrează aproape 60.000 de îngrijitori și există peste 900 de agenții de intermediere a cazurilor de îngrijire.

Majoritatea celor care fac munca de îngrijire sunt femeii (95 %) și fac naveta în Austria aproape exclusiv (98 %) din țări din Europa de Est, țări precum România, Slovacia, Croația sau Ungaria; acest lucru se repetă în fiecare lună (Aulenbacher et al., 2021; Geserick, 2021; WKO, 2022).

Condițiile de muncă ale celor din domeniul îngrijirii la domiciliu sunt adesea foarte precare și nu există nicio legătură sau conexiune a sistemului de îngrijire la domiciliu cu sistemul austriac de asistență socială. În Austria nu există aproape niciun program de formare sau de perfecționare pentru lucrătorii în îngrijirea la domiciliu așa cum există pentru alte profesii din domeniul asistenței sociale sau al îngrijirii (de exemplu, ajutor la domiciliu[1]). Pe de altă parte, acest lucru înseamnă că persoana care își petrece cea mai mare parte a timpului cu cel/ cea care are nevoie de îngrijire poate să nu fie bine pregătită pentru munca sa, ceea ce poate fi în detrimentul tuturor celor implicați. Acest lucru poate avea consecințe grave, deoarece, de exemplu, îngrijitorilor li se cere din ce în ce mai des să aibă grijă de o persoană cu demență, în vreme ce ei nu au nicio pregătire în acest sens.

În cadrul proiectului transdisciplinar MigraCare, partenerii din domeniul cercetării colaborează cu grupuri de interes din domeniul îngrijirii (Centrul de Sănătate Publică al Universității de Medicină din Viena, Asociația pentru protejarea intereselor îngrijitoarelor la domiciliu IG24, CuraFair - Volkshilfe FMB Oberösterreich GmbH, BetreuerinnenCafe Leonstein și SYNYO GmbH) în vederea îmbunătățirii condițiilor de muncă și de viață ale îngrijitorilor.

Sondaj online

În cadrul proiectului MigraCare a fost conceput un chestionar cu 45 de întrebări, scopul acestuia fiind acela de a obține o perspectivă aprofundată asupra condițiilor de muncă și de viață ale îngrijitorilor care lucrează 24 de ore pe zi și de a afla direct de la sursă nevoile acestora. Datele au fost colectate pe o perioadă de două luni, între 15 iulie 2023 și 15 septembrie 2023. Participarea a fost voluntară și anonimă, pentru a asigura răspuns (feedback) deschis și onest. Chestionarul s-a axat pe diverse aspecte, inclusiv profilul profesional, sănătatea și bunăstarea, volumul de muncă, integrarea socială,

nevoile de formare și provocările existente în viețile îngrijitorilor la domiciliu din Austria. Realizarea chestionarului pentru îngrijitori a fost participativă în cadrul echipei de proiect. În mai multe runde, au fost selectate mai întâi domeniile tematice care reflectă interesele îngrijitorilor, dar și ale organizatorilor de cafenele pentru îngrijitori, pe baza diferitelor expertize ale partenerilor de activități.

Viktoria Adler, Anna Ernst și Silvia Wojczewski au conceput o primă versiune a chestionarului cu ajutorul unor documente oficiale care descriu activitățile îngrijitorilor, cum ar fi informațiile care pot fi găsite pe site-ul Ministerului Afacerilor Sociale din Austria. Acest lucru a fost discutat în detaliu cu echipa iar întrebările au fost adaptate astfel încât să fie cât mai ușor de înțeles din punct de vedere al limbajului și al conținutului. În cele din urmă, Monika Vranceanu și Anna Durisova au tradus chestionarul în două dintre cele mai vorbite limbi de către îngrijitoare și îngrijitori, astfel încât să poată fi atins un grup- țintă cât mai mare. Chestionarul a fost distribuit de membrii echipei de proiect pe diverse rețele sociale folosite de către îngrijitoare și îngrijitorii vorbitori de limbă română, slovacă și bulgară, cu rugămintea de a participa activ, prin răspunsuri, în număr cât mai mare. Pentru a asigura de acest lucru, s-a insistat pe răspândirea chestionarului prin partenerii de practică, acesta fiind postat în grupurile online agreeate de îngrijitori și îngrijitoare, alături de videoclipuri explicative. În plus, Silvia Wojczewski și Ingrid Sitter au transmis chestionarul prin e-mail, organizatorilor cafenelelor pentru îngrijitori din întreaga Austrie, rugându-i să îl răspândească mai departe, către alte grupuri de îngrijitoare și îngrijitori.

225 de îngrijitoare și îngrijitori au participat în total la sondaj (chestionar publicat în slovacă, română, bulgară și germană). În proporție de 97%, marea majoritate a participanților au fost femei, iar vârsta medie a fost de 54 de ani.

Analiza rezultatelor

Rezultatele (datele) au fost analizate statistic de Anna Ernst și Rojin Bagheri și înregistrate într-un raport. Analiza descriptivă a acestora este utilizată pentru a caracteriza în mod cuprinzător datele colectate. Aceasta a inclus utilizarea de cifre statistice cheie, cum ar fi valorile medii și distribuțiile de frecvență. În plus, au fost create grafice pentru a vizualiza rezultatele. Aceste grafice nu numai că oferă o vizualizare ușor de înțeles a informațiilor cantitative, dar permit, de asemenea, identificarea rapidă a tendințelor și modelelor în datele disponibile.

În plus, rezultatele obținute de participanți au fost discutate cu întreaga echipă de proiect, pentru a asigura o interpretare cât mai obiectivă și participativă a datelor.

Etică

Studiul a fost prezentat comitetului de etică al Universității de Medicină din Viena și a primit un vot favorabil (1595/2023).

Finanțare

Proiectul MigraCare este finanțat prin Ludwig Boltzmann Gesellschaft, Open Innovation in Science Centre și Gesundheit Österreich GmbH, ca parte a proiectului Caring Communities for Future Lab.

Rezumatul sondajului

Incertitudinea legată de atribuțiile de la locul de muncă și delegarea medicală

Un rezultat important al sondajului nostru este faptul că mulți îngrijitori nu știu clar care anume sunt sarcinile lor, ce treburi sau servicii nu sunt obligați să facă sau să ofere și ce sarcini pot face doar cu o așa-numită delegație din partea unei asistente medicale sau a unui medic. Delegarea medicală înseamnă că un medic sau o asistentă calificată trebuie să instruiască îngrijitorul- și să confirme acest lucru, în ceea ce privește activitatea medicală sau de îngrijire specifică și că aceasta poate fi acum efectuată în mod independent de către îngrijitor. Delegarea de către o rudă a persoanei îngrijită nu este permisă, ci e nevoie ca aceasta să fi fost făcută de un specialist medical. Din răspunsurile primite reiese clar că mulți participanți nu reușesc să traseze o linie clară între activitățile de îngrijire și cele de asistență medicală, deoarece granițele sunt adesea foarte fine. Acest lucru nu este surprinzător, deoarece documentele oficiale (de exemplu, cele ale BMSGPK) prevăd, de obicei, că îngrijitorii de 24 de ore nu au voie să desfășoare activități de îngrijire complexe sau medicale decât dacă au fost delegați și instruiți în mod oficial în acest sens. Cu toate acestea, există puține informații despre care sunt aceste sarcini în detaliu sau despre ce anume este o delegare și cum se obține aceasta. În plus, rezultatele noastre arată că îngrijitorii se simt abandonați în sarcini care adesea le depășesc competențele/cunoștințele/abilitățile. Acest lucru implică riscuri în sănătatea dar și în situația juridică atât pentru îngrijitori cât și pentru clienții lor.

Sarcini suplimentare și neplăcute: neajutorat în fața demenței

Rezultatele arată că aproape toți îngrijitorii sunt nevoiți să își asume sarcini care nu fac parte din profilul lor profesional. Exemplele adesea citate sunt că îngrijitoarea sau îngrijitorul gătește pentru rude (copii și nepoți) ale persoanei îngrijite, îngrijește mai multe persoane (fără a fi convenit asta prin contract) sau se ocupă inclusive de grădinarit. Aproape întotdeauna, persoanele care fac îngrijirea își asumă și activități medicale. Acest lucru se face de obicei cu delegare din partea unei asistente sau a unui medic, dar nu întotdeauna. Mulți declară că trebuie să aibă grijă de persoane cu demență/Alzheimer și se confruntă adesea cu agresivitate. Pe lângă răspunsurile predefinite, participanții au avut posibilitatea de a furniza propriile informații cu privire la activitățile care îi fac să se simtă inconfortabil.

Informațiile furnizate de unii îngrijitori arată că multe activități- cum ar fi îngrijirea și curățenia clienților după deces, depășesc sfera de competență a unui îngrijitor personal. Unii îngrijitori au declarat că se simt adesea inconfortabil în situații (conflictuale) cu membrii familiei, în parte din cauza unei lipse de respect percepute din partea familiei

față de aceștia. În plus, unii îngrijitori au raportat violență fizică și psihologică (de exemplu, din partea pacienților cu demență) și hărțuire sexuală. Rezultatele indică în mod clar faptul că limitele îngrijitor- client sunt adesea depășite în relațiile de îngrijire.

Cerințe și dorințe de formare continuă

În ceea ce privește formarea și perfecționarea profesională, rezultatele sondajului arată că dorința de formare și perfecționare este foarte mare în rândul îngrijitorilor. Trei sferturi dintre respondenți ar dori să învețe mai multe despre anumite activități; 61% ar dori să învețe mai multe despre cum să facă față unor relații de îngrijire dificile. 40% dintre respondenți ar dori să afle mai multe despre cum să facă față unei deteriorări bruște a stării de sănătate a persoanei de care au grijă iar 39% ar dori să știe mai multe despre ce trebuie să facă atunci când un pacient moare. În ceea ce privește aspectele juridice, 75% dintre participanți au declarat că ar dori mai multe informații despre Legea privind îngrijirea la domiciliu, urmată de Legea privind sănătatea și asistența medicală (47%) și de Codul de conduită și practici pentru organizarea îngrijirii personale (45%). În ceea ce privește aspectele legate de dreptul muncii, 60% dintre respondenți au declarat că ar dori să afle mai multe informații despre cum să abordeze situațiile de conflict juridic cu persoana care primește îngrijire, în vreme ce 58% ar dori să afle mai multe despre drepturile și obligațiile față de familia îngrijitoare iar 56% dintre aceștia ar dori să știe mai multe despre sarcinile unui îngrijitor. 42% ar dori mai multe informații despre normele de conduită și practică profesională pentru serviciile de îngrijire personală, 39% despre legea privind licențele comerciale și ¼ despre legea medicală. Jumătate dintre participanți (50%) declară că și-ar dori un videoclip explicativ privind asigurarea de pensie, urmat îndeaproape de un videoclip cu informații privind întrebările referitoare la contractele cu clienții și agențiile (49%). 46% dintre participanți sunt interesați de un videoclip cu întrebări despre alimentația în familie (cazare și masă pentru îngrijitori).

Bunăstare și sănătate

Sondajul privind bunăstarea și sănătatea arată că un număr semnificativ de respondenți, adică 64%, suferă de dureri de spate. Aproximativ o treime dintre respondenți au raportat epuizare (37%) sau dureri articulare (31%). În ceea ce privește problemele psihologice, aproximativ 28% dintre respondenți spun că sunt afectați în acest sens. În cadrul grupului, 11% au raportat depresia și 17% epuizarea (burnout) ca factor de stres. Alte deficiențe fizice enumerate de îngrijitori în răspunsurile libere au fost boala Crohn, afecțiuni ale măduvei spinării, sciatică, probleme de somn și frustrare profesională, provenite ca urmare a sistemului general de îngrijire la domiciliu.

Majoritatea respondenților, 78%, a declarat că aceste afecțiuni s-au agravat de când lucrează în domeniu. Datele privind aspectele sociale oferă informații despre percepțiile personale și interacțiunile sociale ale îngrijitorilor din Austria: în timp ce majoritatea, 50%, nu par să se simtă singuri sau însingurați, un procent semnificativ de 46% dintre respondenți declară că se simt singuri sau însingurați în Austria. Aceasta este o concluzie semnificativă, deoarece ar putea indica o posibilă izolare socială sau o lipsă de sprijin social. Un sfert dintre respondenți, 24%, au solicitat ajutor medical în Austria. Acest lucru arată că o parte dintre îngrijitori apelează la sistemul local de sănătate.

În același timp, totuși, este de reținut faptul că majoritatea, 61%, declară că apelează la asistență medicală în țara lor de origine sau într-o altă țară decât Austria. Această preferință pentru asistență medicală în străinătate ar putea indica familiaritatea, confortul lingvistic sau legăturile existente cu medicii din țara de origine. Este important de reținut că 15% dintre respondenți au declarat că nu merg deloc la medic, ceea ce ar putea indica o potențială ignorare a nevoilor medicale. Printre respondenții care nu merg la medic în Austria, motivele sunt complexe. Motivul covârșitor este lipsa de timp, citat de 66% dintre respondenți. Acest lucru indică faptul că munca și alte angajamente le acaparează resursele de timp, ceea ce poate afecta capacitatea de a solicita asistență medicală regulată. Distanța geografică față de medic este și ea un motiv important, citat de 26%, indicând posibile probleme de acces. Barierele lingvistice au fost citate ca un obstacol de 17% dintre respondenți, deci nu par la fel de importante ca alți factori.

Bunăstarea la locul de muncă

Evaluarea întrebării referitoare la bunăstarea la locul de muncă actual arată că 68% dintre respondenți se simt bine la locul de muncă actual. Acest lucru indică faptul că majoritatea îngrijitorilor are o atitudine pozitivă față de mediul lor profesional actual. 20% dintre respondenți nu se simt confortabil la locul de muncă actual și pot avea nemulțumiri sau disconfort în legătură cu experiența sau mediul de lucru. 12% dintre respondenți sunt nesiguri sau nu știu dacă se simt bine la locul de muncă actual, ceea ce poate indica incertitudine sau ambivalență cu privire la bunăstarea lor la locul de muncă.

Motivele pentru care 20% dintre respondenți nu se simt bine la locul de muncă actual sunt ilustrate de diverși factori. O majoritate clară de 55% declară că supraîncărcarea mentală este un motiv major pentru care îngrijitorii sau îngrijitoarele nu se simt bine la locul de muncă. Acest lucru ar putea indica un volum mare de muncă și/sau stres emoțional. În proporție de 34%, o proporție semnificativă declară că sentimentul de izolare are un impact negativ asupra bunăstării la locul de muncă, indicând o lipsă de interacțiune socială sau de sprijin. 33% dintre respondenți afirmă că suprasolicitarea fizică are un impact negativ asupra bunăstării la locul de muncă. Rezultatele sugerează că circumstanțele și condițiile de muncă pot avea un impact semnificativ asupra apariției tulburărilor psihice în cazul celor care prestează munca de îngrijire la domiciliu.

Orele de lucru

Printre altele, în chestionarul nostru ne-am referit și la orele de lucru. Rezultatele indică faptul că, deși orele de lucru sunt de obicei reglementate prin contract, de foarte multe ori se lucrează individual, în funcție de nevoile persoanei îngrijite. Ar trebui remarcat faptul că faptul că, de multe ori, orele de lucru și de odihnă nu sunt respectate, ceea ce este un motiv de îngrijorare, deoarece acest lucru poate duce la suprasolicitarea îngrijitorului, la fel ca în multe alte profesii de îngrijire.

Rolul agențiilor

Aproape toți participanții sunt lucrători independenți și apelează la o agenție de intermediere- doar 17% (n=36) declară că nu apelează la o agenție de intermediere pentru a-și găsi un loc de muncă. Puțin mai puțin de jumătate (48%) dintre participanți apelează la o agenție pentru că altfel nu ar avea acces la cazuri de îngrijire, deci la locuri de muncă. 32% declară că apelează la agenție pentru că nu pot face față singuri aspectelor administrative care țin de munca lor, iar 26% nu au încredere în ei înșiși pentru a-și negocia singuri contractile. 15% au declarat că li se pare mai sigur să lucreze cu o agenție iar 14% spun că mulți clienți nici nu realizează că este posibil să lucreze fără o agenție. 85% dintre participanți afirmă că și-ar putea face treaba fără o agenție, în vreme ce 15% declară că au sentimentul că nu ar putea face acest lucru iar 31% declară că nu-și pot desfășura activitatea fără o agenție din cauza barierei lingvistice.